

ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

О. М. Петрук, кандидат пед. наук,
старший науковий співробітник

У технології компетентнісно орієнтованого навчання процеси організації навчальної діяльності й оцінювання взаємопов'язані й рівнозначні. Виокремлення оцінювання в самостійний компонент дає змогу ґрунтовніше розробити його систему.

Вивчення науково-методичної літератури з проблеми дослідження дозволяє стверджувати, що нині в контексті компетентнісної парадигми освіти принципи здійснення діагностування навчальних досягнень учнів переосмислюються і трансформуються. Формулювання принципів, тлумачення їх сутності та пріоритетності реалізації по-різному розглядаються вченими. У процесі аналізу ми виокремили й конкретизували основні з-поміж них.

Принцип *позитивності* орієнтує процес діагностування й оцінювання на врахування передусім рівня досягнень учнів, а не ступеня їх невдач. Розставляючи акценти, учитель повинен дбати про домінування позитивних переживань школярів, пов'язаних із опануванням знань.

Принцип *систематичності (неперервності)* обумовлює безперервне одержання вчителем інформації про якість та рівень навчальних досягнень здобувачів освіти на кожному етапі навчання. Контролю та оцінці підлягають не лише результати навчання, але й сам процес.

Принцип *об'єктивності (критеріальності)* вимагає оцінювати навчальні досягнення учнів відповідно до норм і критеріїв, визначених у нормативних документах.

Принцип *оптимальності* передбачає науково обґрунтований вибір інструментарію (варіанта завдань, форм і методів контролю та оцінювання результатів) релевантного об'єкту оцінювання.

Принцип *тематичної спрямованості* обумовлює діагностування успішності учнів з конкретного розділу програми.

Принцип *комплексності* орієнтує на урахування й охоплення всіх проявів навчальної діяльності здобувачів освіти.

Принцип *індивідуального характеру діагностування* націлює на урахування індивідуальних особливостей учнів (їхнього навчального і життєвого досвіду, домінантних способів сприйняття інформації й навчання, психічних особливостей тощо) під час визначення інструментів оцінювання.

Принцип *фіксації індивідуального поступу* передбачає виявлення рівня індивідуальних досягнень кожного учня, порівняння з його попередніми невдачами та успіхами.

Принцип *спільної (усебічної) оцінювальної діяльності* орієнтує не лише на оцінювання вчителем навчальних досягнень здобувачів освіти, але й передбачає рефлексію власної навчальної діяльності та самооцінювання учнів, аргументоване взаємооцінювання. Важливо дотримуватися послідовності, за якої внутрішня самооцінка має передувати зовнішньому оцінюванню (однокласниками, вчителем).